

ALFRED MAURIMARTÍ

Memòria de llicenciatura

Sistemes territorials i l'estudi de les traces arqueològiques medievals. Un exemple d'aplicació a l'antiga baronia de Castellvell de Rosanes

Data: 5 de març de 1997

Centre: Universitat de Barcelona

Tribunal:

President: Dr. Manuel Riu

Vocal: Dra. Imma Ollich

Secretari: Dr. José I. Padilla

Tesis
doctorals
i de
llicenciatura

Qualificació: Excel·lent per unanimitat

RESUM

Aquest estudi es planteja una doble finalitat: per una banda vol contribuir al desenvolupament metodològic aplicant a l'estudi del territori i del paisatge el que en arqueologia ja s'ha convingut a anomenar *mètode Harris*, i fer-ho emprant els mitjans que la informàtica posa al nostre abast i, especialment, els sistemes d'informació geogràfica, alhora que facilitar l'ús de l'anàlisi espacial aplicat a l'arqueologia; per altra banda, en centrar-se en un període cronològic corresponent a l'època altmedieval, pretén assajar el tractament de la informació provinent de fonts diverses per integrar-les en els processos de registre i de documentació i en l'anàlisi posterior, també fent ús del suport informàtic. Un plantejament i uns instruments que són necessaris per avançar en el desenvolupament d'una recerca programada i eficient.

Una preocupació addicional, però no per això menys important, és l'aportació per a la definició d'instruments de gestió del patrimoni arqueològic mitjançant els quals, des de l'Administració pública, es pugui exercir una veritable arqueologia preventiva per a la qual calen altres instruments que no només les cartes arqueològiques.

Els exemples de l'aplicació del cos metodològic que s'hi exposen provenen dels casos estudiats dins el terme de l'antiga baronia de Castellvell de Rosanes.

L'estudi s'articula en dos grans blocs. En el primer

s'exposa el cos metodològic del qual s'ha partit i la formulació de l'aplicació per a l'estudi de conjunts territorials i de la seva evolució. Així, s'analitzen els conceptes de temps i d'espai en arqueologia i una qüestió gens accessòria com és la territorialitat dels fenòmens històrics. A continuació es defineix el sistema de registre i de documentació emprat per, encara dins d'aquest mateix bloc, tractar la forma com les eines informàtiques permeten la integració de les fonts informatives i l'explotació de les dades.

El segon bloc, tot i que és lluny no ja de l'exhaustivitat, que tampoc ha estat considerada com un objectiu en si mateixa, sinó també de constituir un estudi de tots els aspectes possibles o de la majoria, tracta el cas concret dels sistemes territorials i les traces arqueològiques medievals en l'àmbit territorial de l'antiga baronia de Castellvell de Rosanes, a partir d'alguns exemples d'aplicació de la metodologia exposada prèviament. Així, es fa un repàs de l'evolució històrica d'aquest territori partint d'exemples que permeten mostrar l'aplicació metodològica a l'estudi de l'evolució territorial, al d'estructures construïdes o en el procés de documentació i d'interpretació d'excavacions arqueològiques. La combinació de fonts documentals i arqueològiques permet reconstruir una seqüència històrica per a l'àrea estudiada, articulada entorn de casos més concrets, com el pont del Diable, el jaciment arqueològic de Santa Margarida, el procés de formació dels nuclis de poblament medieval i la seva relació amb el procés d'ensagrerament